

Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Balvu novadā

*Apstiprināti ar Balvu novada pašvaldības domes
202_. gada __. lēmumu Nr. ___ (prot. Nr. __, __. §)*

*Izdoti saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma
8. panta pirmās daļas 3. punktu un 15. panta trešo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi nosaka:
 - 1.1. sadzīves atkritumu, tajā skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, dalīti savākto, sadzīvē radušos liela izmēra atkritumu un bioloģisko atkritumu apsaimniekošanas kārtību Balvu novada administratīvajā teritorijā;
 - 1.2. teritorijas dalījumu atkritumu apsaimniekošanas zonās;
 - 1.3. prasības atkritumu savākšanai, tajā skaitā minimālajam sadzīves atkritumu savākšanas biežumam, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai un uzglabāšanai;
 - 1.4. atkritumu apsaimniekošanas maksas veikšanas kārtību;
 - 1.5. atbildību par šo saistošo noteikumu neievērošanu.
2. Saistošo noteikumu mērķis ir:
 - 2.1. nodrošināt pašvaldības autonomās funkcijas – atkritumu apsaimniekošanas organizēšana pašvaldības iedzīvotāju interesēs – izpildi;
 - 2.2. samazināt atkritumu rašanos to izcelsmes vietā;
 - 2.3. noteikt atkritumu apsaimniekošanas kārtību, lai aizsargātu vidi, cilvēku dzīvību un veselību, kā arī trešo personu mantu;
 - 2.4. veicināt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, tajā skaitā novērst atkritumu rašanās cēloņus, samazināt radīto atkritumu daudzumu (apjomu) un bīstamību, sekmēt atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pienācīgi sagatavotu atkritumu atkārtotu izmantošanu, atkritumu pārstrādi, atkritumu regenerāciju citos veidos, piemēram, iegūstot enerģiju, kā arī atkritumu apglabāšanu tādā veidā, lai netiku apdraudēta vide, cilvēku dzīvība un veselība.
3. Saistošajos noteikumos lietotie termini atbilst terminiem, kādi noteikti normatīvajos aktos atkritumu apsaimniekošanas jomā.
4. Papildus normatīvajos aktos noteiktajiem terminiem šajos saistošajos noteikumos lietotie termini:
 - 4.1. **atkritumu apsaimniekotājs** – komersants, ar kuru Balvu novada pašvaldība (turpmāk – **Pašvaldība**) ir noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā;
 - 4.2. **atkritumu poligons** – cieto sadzīves atkritumu poligons “Kaudzītes”, Litenes pagastā, Gulbenes novadā, kas ir speciāli ierīkota un aprīkota atkritumu apglabāšanas vieta, kurā tiek nodrošināti normatīvajos aktos noteiktie vides aizsardzības pasākumi, tajā skaitā tiek veikta sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai un atkritumu apglabāšana;

- 4.3. **klients** – atkritumu radītājs vai valdītājs, kurš ir noslēdzis līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu;
 - 4.4. **liela izmēra atkritumi** – tādi sadzīvē radušies atkritumi, kurus to izmēra dēļ nav iespējams ievietot klienta lietošanā nodotajā atkritumu konteinerā.
5. Balvu novada administratīvā teritorijā ir divas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonas:
 - 5.1. A zona – Balvu pilsētas, Balvu pagasta, Bērzkalnes pagasts, Bērzpils pagasta, Briežuciema pagasta, Krišjāņu pagasta, Kubulu pagasta, Lazdulejas pagasta, Tilžas pagasta, Vectilžas pagasta, Vīksnas pagasta administratīvā teritorija;
 - 5.2. B zona – Baltinavas pagasta, Kupravas pagasta, Lazdukalna pagasta, Mednevas pagasta, Rugāju pagasta, Susāju pagasta, Šķilbēnu pagasta, Vecumu pagasta, Viļakas pilsētas, Žīguru pagasta administratīvā teritorija.
6. Pašvaldība organizē un kontrolē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Balvu novada administratīvajā teritorijā saskaņā ar likumu “Par pašvaldībām”, normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas un administratīvās atbildības jomā, atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu, reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu, kā arī saskaņā ar Balvu novada pašvaldības domes izdotajiem saistošajiem noteikumiem.
7. Pašvaldībai, papildus normatīvajos aktos atkritumu apsaimniekošanas un administratīvās atbildības jomā noteiktajiem pienākumiem, ir šādi pienākumi:
 - 7.1. informēt sadzīves atkritumu radītājus un valdītājus par atkritumu apsaimniekotāju, publicējot informāciju Pašvaldības tīmekļa vietnē, norādot līguma darbības termiņu;
 - 7.2. veicināt sadarbību starp sadzīves atkritumu apsaimniekošanā iesaistītajām personām – atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu radītājiem, valdītājiem, arī personu grupām un to pārstāvjiem, nekustamo īpašumu īpašniekiem un nekustamo īpašumu apsaimniekotājiem. Sadarbojoties ar atkritumu apsaimniekotāju, informēt sadzīves atkritumu radītājus un valdītājus par izmaiņām un aktualitātēm sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jomā;
 - 7.3. plānot, organizēt un kontrolēt ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanu saistītās darbības Balvu novada administratīvajā teritorijā;
 - 7.4. nodrošināt, ka atkritumu radītāji un valdītāji tiek informēti par tās administratīvajā teritorijā esošajiem atkritumu dalītās savākšanas punktiem, šķiroto atkritumu savākšanas laukumiem, atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijām (ja šķirošanas un pārkraušanas stacijā atkritumus šķiro vai pieņem no apmeklētājiem), būvniecības, mājsaimniecībā radītie būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu savākšanas laukumiem, metāllūžņu noliktavām, bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukumiem un zaļo un dārza atkritumu kompostēšanas vietām saskaņā ar normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā;
 - 7.5. nodrošināt atkritumu konteineru uzstādīšanu publiskās vietās;
 - 7.6. izskatīt un iespēju robežās savas kompetences ietvaros risināt sūdzības, iesniegumus un priekšlikumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Balvu novada administratīvajā teritorijā, kā arī par atkritumu apsaimniekotāja sniegto pakalpojumu kvalitāti;
 - 7.7. tīmekļa vietnē vai klātienē Pašvaldības organizētajos pasākumos noskaidrot atkritumu apsaimniekošanā iesaistīto interešu grupu (iedzīvotāju, namu apsaimniekotāju, nevalstisko organizāciju u.c.) viedokļus par aktuāliem, ar atkritumu apsaimniekošanu saistītiem, jautājumiem un nepieciešamības gadījumā uzaicina šo grupu pārstāvjus, kā arī nozares lietpratējus uz Balvu novada pašvaldības domes komiteju un domes sēdēm.

8. Neatkarīgi no rakstveida līguma ar atkritumu apsaimniekotāju noslēgšanas fakta un tā spēkā esamības atkritumu radītajam ir pienākums norēķināties ar atkritumu apsaimniekotāju par faktiski sniegtajiem atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem atbilstoši pašvaldībā noteiktajai maksai par atkritumu apsaimniekošanu.
9. Kontrolēt šo noteikumu izpildi un uzsākt administratīvo pārkāpumu procesu un veikt normatīvajos aktos par administratīvo atbildību noteiktās procesuālās darbības par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu atbilstoši savai kompetencei ir tiesīgas normatīvajos aktos par administratīvo atbildību norādītās personas.
10. Par atkritumu apsaimniekošanas jomu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumiem personas ir saucamas pie atbildības normatīvajos aktos par atkritumu apsaimniekošanu un administratīvo atbildību noteiktajā kārtībā.
11. Administratīvais sods šo noteikumu pārkāpēju neatbrīvo no pienākuma novērst pārkāpumu, kā arī no pārkāpuma rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas.

II. Prasības atkritumu savākšanai Balvu novada administratīvajā teritorijā

12. Atkritumu savākšana Balvu novada administratīvajā teritorijā tiek veikta, izmantojot šādu atkritumu savākšanas infrastruktūru:
 - 12.1. šķiroto atkritumu savākšanas laukumus;
 - 12.2. atkritumu dalītās savākšanas punktus;
 - 12.3. nešķiroto sadzīves atkritumu konteineru novietnes;
 - 12.4. teritorijās, kurās nav iespējama atkritumu konteineru uzstādīšana – priekšapmaksas atkritumu maisus;
 - 12.5. citus atkritumu apsaimniekotāja noteiktus paņēmienus dalīti savāktu atkritumu uzkrāšanai.
13. Atkritumu savākšanas veidu un atkritumu savākšanā izmantoto infrastruktūru nosaka līgumā, ko atkritumu apsaimniekotājs slēdz ar klientu.
14. Liela izmēra atkritumi, būvniecības, mājsaimniecībā radītie būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi savācam ietveiški no citiem sadzīves atkritumiem, izmantojot:
 - 14.1. īpaši šim nolūkam paredzētus atkritumu konteinerus;
 - 14.2. ar atkritumu apsaimniekotāju saskaņotus citus atkritumu savākšanas veidus;
 - 14.3. ar nekustamā īpašuma īpašnieku, valdītāju, apsaimniekotāju vai pilnvaroto personu un Pašvaldības saskaņotu vietu, kas nodrošina to apsaimniekošanu videi drošā un normatīvajiem aktiem atbilstošā veidā.
15. Šo noteikumu 14. punkta noteikumi piemērojami tiktaļ, ciktāl līguma, kas noslēgts starp dzīvokļa īpašuma īpašnieku un daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas apsaimniekotāju, noteikumi neparedz citādi. Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas apsaimniekotājs, nosakot līgumā, kas noslēgts ar dzīvokļa īpašuma īpašnieku, kārtību šo noteikumu 14. punktā minēto atkritumu savākšanai, saskaņo to ar atkritumu apsaimniekotāju.
16. Balvu novada administratīvajā teritorijā savāktie sadzīves atkritumi, kuri nav izmantojami reģenerācijai vai atkārtotai izmantošanai, nogādājami un apglabājami atkritumu poligonā.
17. Bioloģiski noārdāmos atkritumus fiziskām personām atļauts kompostēt savas mājsaimniecības teritorijā (ārpus dzīvošanai paredzētajām telpām) gadījumā, ja tas neapdraud cilvēku dzīvību, veselību, vidi, trešo personu mantu un ja tas tiek veikts videi drošā un normatīvajiem aktiem atbilstošā veidā.
18. Publiskajās vietās radušos un savāktos bioloģiski noārdāmos dārzu un parku atkritumus ir atļauts kompostēt tikai ar Pašvaldību saskaņotās vietās.

19. Pašvaldība un atkritumu apsaimniekotājs neatbild par atkritumos pazudušajiem priekšmetiem, kā arī neatbild par to personu veselību, kuras nodarbojas ar šo priekšmetu meklēšanu.

III. Atkritumu radītāju un valdītāju pienākumi

20. Ikviens atkritumu radītāja un valdītāja pienākums ir:
- 20.1. piedalīties Pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, izņemot gadījumu, ja dzīvokļa īpašuma īpašnieks noslēdzis līgumu ar daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas apsaimniekotāju par daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, kas iekļauj arī sadzīves atkritumu apsaimniekošanu;
 - 20.2. savākt un sašķirot savus radītos sadzīves atkritumus un nogādāt tos nekustamā īpašuma īpašnieka, tiesiskā valdītāja vai tā apsaimniekotāja norādītāja vietā un ievietot tos atkritumu konteinerā;
 - 20.3. nešķirotos sadzīves atkritumus ievietot tikai tiem paredzētajā atkritumu konteinerā, kas saskaņā ar noslēgto līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju ir paredzēta konkrētā nekustamā īpašuma apkalpošanai;
 - 20.4. iesaistīties dalītas sadzīves atkritumu savākšanas pasākumos un veikt atkritumu šķirošanu vietās, kur ir izvietoti konteineri dalīti savāktiem atkritumiem – atkritumu dalītās savākšanas punktos vai nogādāt atkritumus uz šķiroto atkritumu savākšanas laukumu.
21. Atkritumu radītājs, kas ir saimnieciskās darbības veicējs, vienojas ar nekustamā īpašuma, kurā tas veic saimniecisko darbību, īpašnieku, valdītāju, apsaimniekotāju vai pilnvaroto personu par kārtību, kādā tiks veikta sadzīves atkritumu savākšana un maksājumu veikšana par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, vai saimnieciskās darbības veicējs patstāvīgi slēdz līgumu par tā darbības rezultātā radīto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ar atkritumu apsaimniekotāju. Gadījumā, ja saimnieciskā darbība tiek veikta dzīvokļa īpašumā, šī punkta noteikumi piemērojami tiktāl, ciktāl līguma, kas noslēgts starp dzīvokļa īpašuma īpašnieku un daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas apsaimniekotāju, noteikumi neparedz citādi.
22. Atkritumu radītājs nodrošina, ka nešķirotie sadzīves atkritumi pirms ievietošanas atkritumu konteineros ir iesaiņoti atkritumu maisos un atkritumu maisi ir aizsieti. Asie priekšmeti atkritumu konteineros ir jāievieto tā, lai pēc iespējas samazinātu ietekmi uz iedzīvotāju veselību, kā arī atkritumu savākšanas, pārvadāšanas un šķirošanas iekārtu bojājumiem. Atkritumi konteineros jāievieto tā, lai būtu iespējams aizvērt atkritumu kontainera vāku.
23. Sadzīvē radušos bīstamo atkritumu radītājam vai valdītājam ir pienākums ievērot prasības sadzīvē radušos bīstamo atkritumu apsaimniekošanai un sadzīvē radušos bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtību, kas noteikta Atkritumu apsaimniekošanas likumā un citos normatīvajos aktos atkritumu apsaimniekošanas jomā.
24. Atkritumu radītājiem un valdītājiem Balvu novada administratīvajā teritorijā ir aizliegts:
- 24.1. izvietot (izmest) sadzīves atkritumus tam neparedzētās un nepiemērotās vietās;
 - 24.2. ierīkot patvalīgas sadzīves atkritumu izgāztuves, aprakt atkritumus, piegružot vai aizbērt grāvus un ūdenstilpnes. Aizliegts iznest no nekustamā īpašuma pagalma un novietot ceļa braucamās daļas malā visa veida sadzīves atkritumus (piemēram, lapas, zarus), izņemot, ja tiek rīkotas ar Pašvaldību saskaņotas talkas;
 - 24.3. jebkādā veidā dedzināt sadzīves atkritumus. Pieļaujama kaitēkļu bojātu zaru un augu sadedzināšana, ja tas netraucē apkārtējos cilvēkus un nerada draudus cilvēku dzīvībai un veselībai, videi, kā arī personas mantai;

- 24.4. novietot (pastāvīgi) atkritumu konteinerus uz ielām (izņemot nomālas ielas, kur atkritumu konteineri netraucē satiksmi vai gājēju plūsmu, kā arī vietās, kur tas ir vienīgais iespējamais risinājums);
- 24.5. ievietot atkritumu konteineros kvēlojošus, degošus, viegli uzliesmojošus un eksplozīvus priekšmetus, šķidrus atkritumus, infekcijas slimības izraisošus atkritumus, liela izmēra atkritumus, būvniecības, mājsaimniecībā radītos būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumus, ražošanas atkritumus, ielu smiltis, parku un dārzu atkritumus, atkritumus, kuri saskaņā ar normatīvajiem aktiem klasificējami kā bīstamie atkritumi, kā arī citus bīstamos atkritumus vai videi kaitīgās preces;
- 24.6. ievietot atkritumus konteineros, kas ir nodoti lietošanā citiem atkritumu radītājiem, vai kas ir citu personu īpašumā;
- 24.7. cieši sablīvēt, iesaldēt vai sadedzināt atkritumus atkritumu konteineros. Par šādu atkritumu konteineru iztukšošanu var tikt noteikta paaugstināta samaksa;
- 24.8. jebkādā veidā bojāt atkritumu konteinerus;
- 24.9. ievietot nešķirotus sadzīves atkritumus dalīti savākto atkritumu konteineros;
- 24.10. veikt darbības ar atkritumiem, kas jau ir ievietoti atkritumu konteineros;
- 24.11. veikt darbības, kas ir pretrunā ar šajos noteikumos un citos normatīvajos aktos ietverto regulējumu attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu un vides piesārņojumu.

IV. Nekustamā īpašuma īpašnieka un nekustamā īpašuma apsaimniekotāja pienākumi

25. Nekustamā īpašuma īpašniekam, lietotājam, valdītājam, apsaimniekotājam vai pilnvarotai personai papildus šajos noteikumos norādītajiem vispārīgajiem atkritumu radītāju un valdītāju pienākumiem ir noteikti šādi pienākumi:
 - 25.1. slēgt līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju par katrā nekustamajā īpašumā radīto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, nodrošinot regulāru nešķiroto sadzīves atkritumu izvešanu, ņemot vērā īpašumā faktiski radīto sadzīves atkritumu daudzumu (apjomu), bet ne retāk kā:
 - 25.1.1. individuālās dzīvojamās mājas – 6 (sešas) reizes gadā;
 - 25.1.2. daudzdzīvokļu mājas – 1 (vienu) reizi 2 (divās) nedēļās;
 - 25.1.3. nekustamie īpašumi, kur tiek veikta saimnieciskā darbība – 1 (vienu) reizi mēnesī;
 - 25.1.4. lauku viensētas – 4 (četras) reizes gadā;
 - 25.2. ja nekustamā īpašuma lietošana ir ar pārtraukumiem (nekustamā īpašuma lietošanai ir sezonāls raksturs), informēt par to atkritumu apsaimniekotāju un vienoties par šo noteikumu 25.1. punktā minētā līguma noteikumu izmaiņām, paredzēt radītajam sadzīves atkritumu daudzumam atbilstošu atkritumu izvešanas grafiku, bet ne retāk kā 1 (vienu) reizi gadā;
 - 25.3. ja tiek noslēgts līgums par iesaistīšanos atkritumu dalītā savākšanas sistēmā, nodrošinot, ka īpašumā radītie atkritumi (bioloģiski noārdāmie atkritumi, plastmasa, papīra, metāla, stikla iepakojums) saskaņā ar šo noteikumu prasībām tiek savākti dalīti, atkritumu apsaimniekotājs var samazināt šo noteikumu 25.1. punktā noteikto nešķiroto sadzīves atkritumu izvešanas biežumu, nosakot divas reizes mazāku atkritumu izvešanas biežumu attiecībā pret minētajā punktā norādīto;
 - 25.4. nepieciešamības gadījumā ierosināt izmaiņas šo noteikumu 25.1. punktā minētajā līgumā, nodrošinot sistemātisku sadzīves atkritumu izvešanu, lai pie atkritumu konteineriem neveidojas atkritumu kaudzes;

- 25.5. pēc Pašvaldības vai daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekotāju pieprasījuma sniegt ziņas par iedzīvotāju skaitu, kas dzīvo attiecīgajā nekustamajā īpašumā, nomniekiem, komersantiem un citām personām, kuras veic saimniecisko darbību attiecīgajā nekustamajā īpašumā, kā arī par radītajiem atkritumu veidiem un daudzumu;
- 25.6. segt visas izmaksas, kas saistītas ar sev piederošajā, lietojumā, valdījumā vai apsaimniekošanā esošajā nekustamajā īpašumā radīto sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu, ietverot dalīti savāktos sadzīves atkritumu apsaimniekošanas izmaksas;
- 25.7. vienoties ar nekustamajā īpašumā esošajiem atkritumu radītājiem par kārtību, kādā veicami norēķini par atkritumu apsaimniekotāja pakalpojumiem;
- 25.8. saskaņojot ar atkritumu apsaimniekotāju, norādīt piemērotu vietu atkritumu konteineru izvietošanai, kā arī nodrošināt atkritumu apsaimniekotāja transporta netraucētu piekļuvi tai un uzturēt kārtību un tīrību šajā vietā. Atkritumu konteineru izvietojumam un novietnes laukumiem ir jāatbilst normatīvajos aktos par teritorijas apbūvi ietvertajām prasībām. Ja pie vairākām daudzdzīvokļu dzīvojamajām mājām ir speciāli ierīkots (betonēts, asfaltēts vai tml.) laukums atkritumu konteineru novietošanai, tad atkritumu konteineri novietojami šajā laukumā;
- 25.9. nodrošināt atkritumu apsaimniekotāja specializētā transportlīdzekļa piekļuvi atkritumu konteineru novietnes laukumiem vai vietām, novietojot atkritumu konteinerus piebraucamā ceļa vai ielas malā. Ja objektīvu iemeslu dēļ tas nav iespējams, atkritumu konteineru iztukšošanas dienās atkritumu konteinerus no īpašumu pagalmiem jāpārvieto specializētajiem transportlīdzekļiem vai to apkalpei pieejamā vietā, kur tie netrauce gājēju un transportlīdzekļu kustību, kā arī jānodrošina, lai pēc atkritumu izvešanas atkritumu konteineri tiktu novietoti atpakaļ to pastāvīgajā atrašanās vietā, vai jāvienojas ar atkritumu apsaimniekotāju par citu kārtību, lai nodrošinātu specializētā transportlīdzekļa piekļūšanu atkritumu konteineriem;
- 25.10. sadzīves atkritumu uzkrāšanai pie nekustamā īpašuma izmantot tikai noteiktajam atkritumu veidam paredzētos atkritumu konteinerus;
- 25.11. nodrošināt no atkritumu apsaimniekotāja saņemto un lietošanā nodoto sadzīves atkritumu uzkrāšanai izmantoto atkritumu konteineru, saglabāšanu, uzturēt tos tīrus un lietošanas kārtībā, kā arī sakopt teritoriju ap konteineriem;
- 25.12. ja nekustamā īpašuma teritorijā atkritumu konteineru novietošana nav iespējama, par atkritumu konteineru novietošanu jāvienojas ar blakus esošā nekustamā īpašuma īpašnieku, valdītāju, lietotāju, apsaimniekotāju vai pilnvaroto personu, informējot par to atkritumu apsaimniekotāju un Pašvaldību. Šādos gadījumos abu nekustamo īpašumu īpašniekiem, valdītājiem, lietotājiem, apsaimniekotājiem vai pilnvarotām personām jānoslēdz savstarpēja vienošanās par to, kā tiks veikta katrā nekustamajā īpašumā radīto sadzīves atkritumu savākšana un apsaimniekošana (atkritumu konteineru lietošana, norēķini u.c.). Gadījumos, kad vienošanās nav iespējama, nekustamā īpašuma īpašiekam, valdītājam, apsaimniekotājam vai pilnvarotajai personai jāvērsas Pašvaldībā ar lūgumu rast risinājumu;
- 25.13. nodrošināt konkrētajā nekustamajā īpašumā radīto sadzīves atkritumu savākšanu, dalītu savākšanu un nogādāšanu līdz atkritumu konteineram, par kura iztukšošanu tam ar atkritumu apsaimniekotāju ir noslēgts līgums;
- 25.14. iekļauties Pašvaldības organizēto atkritumu apsaimniekošanas pasākumu realizēšanā gan ar savu darbību, gan maksu par sniegtajiem pakalpojumiem;

- 25.15. nodrošināt noteiktu sadzīves atkritumu veidu (piemēram, liela izmēra atkritumi, būvniecības, mājsaimniecībā radītos būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi, arī koku nobiru, lapu un zāles savākšanu (ja netiek veidots komposts)) nogādāšanu pārstrādes vai apglabāšanas vietās – ar savu transportu vai izmantojot atkritumu apsaimniekotāja pakalpojumus, sedzot attiecīgi radītās izmaksas. Ja noslēgtais līgums ar atkritumu apsaimniekotāju paredz regulāru šāda veida sadzīves atkritumu izvešanu, persona atkritumus novieto to savākšanas vietā, kas ir saskaņota ar atkritumu apsaimniekotāju, plānotās atkritumu izvesanas dienas rītā pirms noteiktā savākšanas laika un tādā veidā, kā to paredz atkritumu apsaimniekotājs. Šī punkta noteikumi piemērojami tiktāl, ciktāl līguma, kas noslēgts starp dzīvokļa īpašuma īpašnieku un daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas apsaimniekotāju, noteikumi neparedz citādi;
- 25.16. pie sabiedrības nozīmes būvēm uzstādīt atkritumu urnas un to dizainu (formu) saskaņot ar Pašvaldību.
26. Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekotāji, garāžu vai dārzkopības kooperatīvās sabiedrības ir atbildīgas par līguma slēgšanu ar atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu savākšanu no to apsaimniekošanā nodotajiem īpašumiem.
27. Dzīvokļa īpašnieki daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās, kurām nav izvēlēts apsaimniekotājs, un dārza māju (vasarnīcu) vai garāžu īpašnieki, kas nav dārzkopības kooperatīvās sabiedrības biedri, savstarpēji vienojas par sadzīves atkritumu savākšanu no to iepriekš norādīto personu īpašumos radītajiem sadzīves atkritumiem ar noteikumu, ka maksājumus atkritumu apsaimniekotājam par sadzīves atkritumu savākšanu no iepriekš norādītajiem īpašumiem veic viena persona, ar kuru atkritumu apsaimniekotājs slēdz līgumu par sadzīves atkritumu izvešanu un pārējie īpašnieki norēķinās ar šo personu.
28. Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļa īpašnieki, noslēdzot ar daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas apsaimniekotāju dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumu, var deleģēt savu atbildību par radīto sadzīves atkritumu savākšanu nekustamā īpašuma (tā daļas, dzīvojamās telpas) apsaimniekotājam. Šādos gadījumos par sadzīves atkritumu savākšanas pasākumu īstenošanu ir atbildīgs nekustamā īpašuma apsaimniekotājs.

V. Publisko pasākumu organizētāju pienākumi

29. Publisko pasākumu organizētājam pirms publiska pasākuma rīkošanas atļaujas saņemšanas ir pienākums noslēgt līgumu par publiskā pasākuma laikā radīto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ar atkritumu apsaimniekotāju par atkritumu konteineru izvietošanu pasākuma vietā un pasākuma laikā radīto sadzīves atkritumu (nepieciešamības gadījumā – arī dalīti savākto) savākšanu no izvietotajiem atkritumu konteineriem un nodrošināt:
- 29.1. atkritumu konteineru pasūtīšanu no atkritumu apsaimniekotāja pietiekamā daudzumā, nodrošinot, lai tie tiktu savlaicīgi iztukšoti un nebūtu pārpildīti;
- 29.2. attiecīgās teritorijas sakopšanu pēc pasākuma noslēguma.
30. Atkritumu konteineru uzstādīšanas un noņemšanas izmaksas sedz publiskā pasākuma organizators, vienojoties ar atkritumu apsaimniekotāju.

VI. Atkritumu apsaimniekotāja pienākumi un tiesības

31. Atkritumu apsaimniekotājs koordinē un savas kompetences ietvaros uzrauga atkritumu apsaimniekošanu Balvu novada attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā saskaņā ar normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā, atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionāliem atkritumu apsaimniekošanas plāniem, šiem Saistošajiem

noteikumiem un noslēgto līgumu starp Pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju, par konstatētajiem pārkāpumiem informējot Pašvaldību un Valsts vides dienestu.

32. Atkritumu apsaimniekotājam ir pienākums:

- 32.1. saņemt Atkritumu apsaimniekošanas likuma 12. panta pirmajā daļā noteiktās atļaujas no Valsts vides dienesta un pirms savas darbības uzsākšanas noslēgt līgumu ar Pašvaldību par atkritumu apsaimniekošanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā;
- 32.2. saskaņā ar iepriekš saskaņotu sadzīves atkritumu izvešanas grafiku nodrošināt atkritumu (tajā skaitā dalīti savāktu sadzīves atkritumu) savākšanu no atkritumu radītājiem un valdītājiem, nodrošināt atkritumu konteineru iztukšošanu un sadzīves atkritumu izvešanu no atkritumu konteineru novietnes laukumiem;
- 32.3. slēgt līgumus ar atkritumu radītājiem vai valdītājiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, piemērojot Balvu novada pašvaldības domes apstiprināto maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprināto tarifu par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos;
- 32.4. slēgt līgumus ar publisko pasākumu organizētājiem par publisko pasākumu laikā radušos sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ja publiskā pasākuma organizētājam nav parādu pret atkritumu apsaimniekotāju;
- 32.5. nodrošināt klientus ar to vajadzībām atbilstoša tilpuma markētiem atkritumu konteineriem vai priekšāpmaksas atkritumu maisiem nepieciešamā daudzumā, kā arī pēc klienta lūguma ar citiem atkritumu apsaimniekotāja noteikiem paņēmieniem – dalīti savāktu atkritumu uzkrāšanai, ja attiecīgo pakalpojumu konkrētajā teritorijā ir iespējams nodrošināt;
- 32.6. saskaņot atkritumu konteineru novietošanas vietu ar nekustamā īpašuma īpašnieku, valdītāju, apsaimniekotāju vai pilnvarotu personu;
- 32.7. bez papildu maksas nodrošināt atkritumu konteineru labošanu un nomaiņu, ja bojājums radies atkritumu apsaimniekotāja vainas dēļ vai ja nav iespējams identificēt atkritumu konteinera bojājuma izdarīšanā vainojamo personu;
- 32.8. nodrošināt atkritumu konteineru novietošanas vietu sakopšanu pēc atkritumu savākšanas, ja atkritumi ir novietoti tikai atkritumu konteineru novietošanas vietās novietotajos atkritumu konteineros un ja piesārņojums radies atkritumu apsaimniekotāja vainas dēļ;
- 32.9. iespēju robežās un ņemot vērā noslēgto līgumu ar Pašvaldību par atkritumu apsaimniekošanu, nodrošināt dalīti savāktu atkritumu savākšanu, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasībās attiecībā uz atkritumu dalīto savākšanu;
- 32.10. nogādāt savāktos nešķirotos sadzīves atkritumus atkritumu poligonā ar šim nolūkam paredzētiem specializētiem transportlīdzekļiem;
- 32.11. nodrošināt noteikta veida sadzīves atkritumu izvešanu atbilstoši ar Pašvaldību un ar klientu noslēgtā līguma noteikumiem;
- 32.12. sniegt Pašvaldībai informāciju, kas nepieciešama tās funkciju izpildei, atbilstoši normatīvo aktu un noslēgtā līguma par atkritumu apsaimniekošanu prasībām;
- 32.13. izskatīt sūdzības, iesniegumus un priekšlikumus par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma kvalitāti;
- 32.14. ziņot attiecīgajām valsts pārvaldes iestādēm par konstatētajiem atkritumu radītāju vai valdītāju pārkāpumiem;

- 32.15. veikt iedzīvotāju informēšanu un apmācību, nodrošinot informatīvos materiālus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu;
 - 32.16. periodiski informēt Pašvaldību par dalīti savākto sadzīves atkritumu savākšanas sistēmas darbību un attīstību, tajā skaitā dalīti savākto atkritumu konteineru novietošanas vietām;
 - 32.17. lai sekmētu sadzīves atkritumu dalītās savākšanas sistēmas attīstību, sadarbībā ar Pašvaldību izglītot sadzīves atkritumu radītājus un valdītājus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, īpaši par sadzīves atkritumu dalītu savākšanu;
 - 32.18. apkopot informāciju, kas saistās ar Balvu novada administratīvajā teritorijā noslēgtajiem līgumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu;
 - 32.19. uzturēt publiski pieejamu datu bāzi, kurā ir apkopota informācija par Balvu novada administratīvajā teritorijā esošajiem nekustamajiem īpašumiem un to, vai attiecīgajos nekustamajos īpašumos ir vai nav noslēgts līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu;
 - 32.20. sniegt informāciju Pašvaldībai pēc Pašvaldības pieprasījuma vai arī gadījumos, kad ir ieviestas vai konstatētas būtiskas izmaiņas saistībā ar šo noteikumu 32.19. punktā minēto datu bāzi vai tajā ietverto informāciju.
33. Atkritumu apsaimniekotājam ir tiesības atteikties savākt atkritumu konteineru novietošanas vietās esošos sadzīves atkritumus, par to informējot klientu, un normatīvajos aktos par administratīvo atbildību noteiktās personas, kuras ir tiesīgas uzsākt administratīvo pārkāpumu procesu par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu, ja:
- 33.1. klients nav veicis samaksu par atkritumu apsaimniekotāja iepriekš sniegtajiem atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem un par samaksas kavējumu atkritumu radītājs ir brīdināts līgumā noteiktajā kārtībā;
 - 33.2. atkritumu apsaimniekotājs konstatē ka vairāk kā divas reizes pēc kārtas sadzīves atkritumi tiek novietoti ārpus atkritumu konteineriem vai pārsniedz atkritumu konteineru tilpumu. Šajā gadījumā atkritumu apsaimniekotājam un klientam jāvienojas par papildmaksas noteikšanu par papildus savācamajiem sadzīves atkritumiem un turpmāk savācamo sadzīves atkritumu apjoma palielināšanu (papildu atkritumu konteineru uzstādīšana vai izmaiņu veikšana atkritumu konteineru iztukšošanas grafikā);
 - 33.3. atkritumu konteineros ievietoti konkrētajam atkritumu konteineram neatbilstoši atkritumi. Šajā gadījumā atkritumu apsaimniekotājam un klientam jāvienojas par papildmaksas noteikšanu atkritumu konteineru iztukšošanai, kuras apmēru nosaka atkritumu apsaimniekotājs atkarībā no atkritumu veida;
 - 33.4. nav nodrošināta piekļuve atkritumu konteineriem atbilstoši šajos noteikumos noteiktajām prasībām;
 - 33.5. ceļa seguma stāvokļa vai transporta kustības ierobežojumu dēļ atkritumu apsaimniekotājs nevar piekļūt atkritumu konteineriem. Šādā gadījumā atkritumu konteineri tiek iztukšoti tuvākajā iespējamajā laikā, par to iepriekš vienojoties ar klientu.
34. Sadzīves atkritumi pēc to nodošanas atkritumu apsaimniekotājam pāriet atkritumu apsaimniekotāja īpašumā, un atkritumu apsaimniekotājam pieder tiesības brīvi rīkoties ar savāktajiem atkritumiem.

VII. Prasības sadzīves atkritumu dalītai vākšanai

35. Atkritumu apsaimniekotājs atbilstoši noslēgtajam līgumam par atkritumu apsaimniekošanu ar Pašvaldību, nodrošina atkritumu radītājiem un valdītājiem iespēju iesaistīties atkritumu dalītās vākšanas sistēmā un izmantot šim nolūkam paredzētos atkritumu dalītās savākšanas punktus, šķiroto atkritumu savākšanas laukumus, citus individuālajām dzīvojamām mājam piemeklētus risinājumus, ja atkritumu apsaimniekotājs konkrētajā teritorijā nodrošina šāda veida pakalpojumus (piemēram, dalīti savākto atkritumu konteineri, citi atkritumu apsaimniekotāja noteiktie paņēmieni dalīti savāktu atkritumu uzkrāšanai) vai bioloģisko atkritumu savākšanas sistēmu, kuru izveidojis atkritumu apsaimniekotājs, iesaistīties atkritumu apsaimniekotāja rīkotās akcijās vai izmantot citus atkritumu apsaimniekotāja piedāvātos pakalpojumus.
36. Atkritumu apsaimniekotājs izstrādā atkritumu dalītas savākšanas sistēmas noteikumus un nosaka prasības atkritumu dalītai savākšanai, un informē par tiem atkritumu radītājus un valdītājus, ievietojot attiecīgo informāciju savā tīmekļa vietnē.
37. Atkritumu radītājs vai valdītājs piedalās atkritumu dalītajā vākšanā, un tam ir pienākums ievērot atkritumu apsaimniekotāja izstrādāto atkritumu dalītas savākšanas sistēmas noteikumus un prasības atkritumu dalītai savākšanai.
38. Atkritumu apsaimniekotājs Balvu novada administratīvajā teritorijā uz dalīti savākto atkritumu konteineriem vai atkritumu dalītās savākšanas punktos nodrošina šādu informāciju:
 - 38.1. dalīti savākto atkritumu veidu;
 - 38.2. atkritumu apsaimniekotāja kontaktinformāciju.
39. Atkritumu dalīta savākšana tiek nodrošināta vismaz tiem atkritumu veidiem, kas minēti normatīvajos aktos par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju.
40. Atkritumu apsaimniekotājs, saskaņojot ar Pašvaldību, vienu mēnesi iepriekš informē atkritumu radītājus un valdītājus par jauna dalīti savācamu atkritumu savākšanas veida ieviešanu un attiecīgo atkritumu konteineru krāsojumu vai apzīmējumu, ievietojot attiecīgo informāciju savā tīmekļa vietnē, kā arī iespēju robežās informāciju izvietojot citos atkritumu apsaimniekotājam vai Pašvaldībai pieejamos komunikāciju kanālos.

VIII. Noslēguma jautājumi

41. Saistošajos noteikumos ietvertās prasības attiecībā uz pienākumu nodrošināt bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītu savākšanu stājas spēkā termiņā, kas noteikts normatīvajos aktos par bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītu savākšanu.
42. Ar šo noteikumu spēkā stāšanās brīdi atzīt par spēku zaudējušiem:
 - 42.1. Balvu novada pašvaldības domes 20___. gada ___. _____ saistošos noteikumus Nr. ___ “Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Balvu novadā”;
 - 42.2. Baltinavas novada domes 20___. gada ___. _____ saistošos noteikumus Nr. ___ “_____”;
 - 42.3. Rugāju novada domes 20___. gada ___. _____ saistošos noteikumus Nr. ___ “_____”;
 - 42.4. Vīlakas novada domes 20___. gada ___. _____ saistošos noteikumus Nr. ___ “_____”.

**Balvu novada domes saistošo noteikumu
“Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Balvu novadā”
PASKAIDROJUMA RAKSTS**

Sadaļa	Informācija
1. Projekta nepieciešamības pamatojums	<p>Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma Pārejas noteikumu 17. punkts cita starpā noteic, ka 2021. gada pašvaldību vēlēšanās ievēlētā novada dome izvērtē novadu veidojošo bijušo pašvaldību pieņemtos saistošos noteikumus un pieņem jaunus novada saistošos noteikumus.</p>
2. Šis projekta satura izklasts	<p>Saistošie noteikumi nosaka sadzīves atkritumu, tajā skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu Balvu novada administratīvajā teritorijā.</p> <p>Saistošajos noteikumos ir norādīti pašvaldības, atkritumu radītāja, valdītāja, nekustamā īpašuma īpašnieka un apsaimniekotāja, publisko pasākumu rīkotāja un atkritumu apsaimniekotāja pienākumi sadzīves atkritumu apsaimniekošanā.</p> <p>Saistošie noteikumi paredz prasības atkritumu savākšanai Balvu novada administratīvajā teritorijā, norādot, ka sadzīves atkritumu savākšana Balvu novada administratīvajā teritorijā tiek veikta, izmantojot šķiroto atkritumu savākšanas laukumus, atkritumu dalītās savākšanas punktus, nešķiroto atkritumu konteineru novietnes, priekšapmaksas atkritumu maisus, citus atkritumu apsaimniekotāja noteiktos paņēmienus dalīti savākto atkritumu uzkrāšanai.</p> <p>Saistošajos noteikumos ir paredzēti izņēmumi no vispārīgā saistošajos noteikumos norādītā sadzīves atkritumu izvēšanas grafika, nemot vērā faktisko sadzīves atkritumu rašanās apjomu (daudzumu), kā arī nekustamā īpašuma lietošanas veidu. Izņēmumi ir ietverti, lai nodrošinātu regulāru sadzīves atkritumu izvēšanu, tajā pašā laikā nodrošinot, lai iedzīvotājiem sadzīves atkritumu izvešana tiki sniegta atbilstoši faktiski radītajam sadzīves atkritumu apjomam.</p> <p>Saistošajos noteikumos izvirzītas prasības sadzīves atkritumu dalītai vākšanai un šķirošanai, nosakot, ka Balvu novada pašvaldība sadarbībā ar attiecīgās sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonas atkritumu apsaimniekotāju rada atkritumu dalītās savākšanas, tajā skaitā bioloģiski noārdāmo atkritumu savākšanas atbilstoši normatīvo aktu noteikumiem un starp atkritumu apsaimniekotāju un Balvu novada pašvaldību noslēgtā līguma nosacījumiem. Atkritumu radītājiem vai valdītājiem tiek nodrošināta iespēja iesaistīties atkritumu dalītās savākšanas sistēmā un izmantot šim nolūkam paredzētos</p>

atkritumu dalītās savākšanas punktus, laukumus, citus individuālajām dzīvojamām mājam piemeklētus risinājumus (piemēram, dalīti savākto atkritumu konteineri, citi atkritumu apsaimniekotāja noteiktie paņēmieni dalīti savāktu atkritumu uzkrāšanai) vai bioloģiski noārdāmo atkritumu savākšanas sistēmu, kuru izveidojis atkritumu apsaimniekotājs, iesaistīties atkritumu apsaimniekotāja rīkotās akcijās vai izmantot citus atkritumu apsaimniekotāja piedāvātos pakalpojumus. Atkritumu apsaimniekotāja pieejamo pakalpojumu klāsts katrā Balvu novada vienībā (teritorijā) var atšķirties, ņemot vērā atkritumu apsaimniekotāja infrastruktūras pieejamību, iedzīvotāju blīvumu, vienības (teritorijas) statusu, u.tml..

Ar saistošajiem noteikumiem noteikts, ka atkritumu apsaimniekotājam ir pienākums apkopot un publicēt informāciju par Balvu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā noslēgtajiem un nenoslēgtajiem līgumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Lai izpildītu ar saistošajiem noteikumiem uzlikto pienākumu, atkritumu apsaimniekotājam ir jāapkopo un jāpublicē informācija, piemēram, savā tīmekļvietnē vai atsevišķi izveidotā datu bāzē, ievērojot normatīvo aktu prasības attiecībā uz personas datu apstrādi. Ar šādu publiski pieejamu datu bāzi tiktu panākts, ka informācija par nekustamajiem īpašumiem, kuros ir vai nav noslēgts līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ir pieejama vienuviet, tā būtu viegli pārredzama un izkontrolējama, turklāt būtu spējīga nodrošināt efektīvu kontroles mehānismu atkritumu apsaimniekošanas līgumu noslēgšanas veicināšanai. Attiecīgās datu bāzes publiska pieejamība dotu iespēju gan pašvaldībai, gan atkritumu apsaimniekotājam, kā arī iedzīvotājiem ātri un pārskatāmi uzzināt informāciju par to, vai konkrētajā nekustamajā īpašumā ir vai nav noslēgts līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un pēc tam veikt nepieciešamās darbības, lai pēc iespējas veicinātu noslēgto līgumu skaitu.

Saistošo noteikumu 33.2. apakšpunktā minēto konstatāciju atkritumu apsaimniekotājs var pierādīt ar jebkuru Civilprocesa vai Administratīvā procesa likumā norādīto pierādīšanas līdzekli.

Saistošajos noteikumu 40. punktā ir paredzēts, ka atkritumu apsaimniekotājam informē atkritumu radītājus un valdītājus par jauna dalīti savācamu atkritumu savākšanas veida ieviešanu un attiecīgo atkritumu konteineru krāsojumu vai apzīmējumu, ievietojot attiecīgo informāciju savā tīmekļa vietnē, kā arī iespēju robežās informāciju izvietot citos atkritumu apsaimniekotājam vai Balvu novada pašvaldības pieejamos komunikāciju kanālos, piemēram, pašvaldības tīmekļa vietnē, sociālajos tīklos, ja

	atkritumu apsaimniekotājam vai pašvaldībai tajos ir izveidots konts.
3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu	Saistošo noteikumu īstenošanai finansiāla ietekme uz pašvaldības budžetu nav prognozēta.
4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā	Saistošie noteikumi nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas atkritumu radītājiem kā arī uzlabos atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma kvalitāti un pieejamību.
5. Informācija par administratīvajām procedūrām	Saistošo noteikumu piemērošanas jautājumos persona var vērsties Balvu novada pašvaldībā (Bērzpils iela 1a, Balvi, Balvu novads) vai rakstot uz Balvu novada pašvaldības tīmekļa vietnē norādīto Balvu novada elektroniskā pasta adresi.
6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	Konsultācijas ar privātpersonām ir notikušas. Saistošo noteikumu projekts pirms tā apstiprināšanas Balvu novada domes sēdē ir ticis ievietots pašvaldības tīmekļvietnē ar aicinājumu iedzīvotājiem izteikt savus ieteikumus, papildinājumus par saistošo noteikumu projektu.

Domes priekšsēdētājs

Sergejs Maksimovs